

Nová setkání s židovstvím

Některá děvčata z pokoje 28 se s židovskými svátky, obřady a zvyky do příchodu do Terezína ani nesetkala. Vychovatelé a jejich spolupracovníci se snažili, aby je dívky poznaly a vzaly za své.

V této věci hrála pro dívky z pokoje 28 důležitou roli maminka Marie Mühlsteinové Margit.

Byla velmi nábožensky založená, dívky do ničeho nenutila, ale dávala si záležet na slavnostních okamžicích a vybočeních

z běžného života a každodenních starostí. Všechno dělala zcela samozřejmě a dívky všechny její činnosti začaly zajímat.

Na každý svátek připravovali dospělí děti už dlouho dopředu. Pro židovský svátek **purim v roce 1943** přichystala vychovatelka Eva Weissová představení „Ester“. Scénář připravil vychovatel na chlapeckém heimu L 318 Michael Flach, Flaščin bratr. Po předvedení představení ostatním nastala „žranice“ – slavnostní večere bez tradičních pu-

rimových jídel. Základ většinou tvořilo několik vylepšených krajíčků chleba (posypaného cukrem, paprikovým práškem, s kouskem mrkve ap.) Základem „žranice“ byla příprava – pastva pro oči. Na každého vyšlo sotva několik soust. Po jídle si dívky rozdávaly dárky, které si pro sebe připravily. Na tuto purimovou slavnost pak vzpomínaly všechny jako na něco mimořádného.

Koncem března 1943 byla děvčata z pokoje 28 nespokojená. Často propuka-

oznamujeme, že dne 11. února máte odcestovati k pracovnímu nasazení v Terezíně.

ské děti nemohou být vzaty s sebou. Tyto děti mohou zůstat v bytě v opatrování příbuzných nebo mohou být dány k příbuzným nebo známým smíšeným manželstvím, nebo do veřejných sociálních insti-
tucí. Děti musí být vzaty s sebou do Terezína.

konec léta 1942 - založení organizace Jad tmechet (Pomocná ruka), děti pomáhaly v péči o staré obyvatele ghetta, z pokoje 28 to byl/ Ela Steinová, Anna Flachová a Maria Mühlsteinová

21. 3. 1943 - purimové představení - hra Ester

23. 3. 1943

2. 4. 1943 - purimové představení o Ahasverovi v ghettu, některá děvčata se byla podívat

30. 9. 1943 slavnost Ros' Hašana na pokoji 28

Terezín ghetto

Heim 28

1942

1943

Z příkazu Vám oznamujeme, že dne 11. února máte odcestovati k pracovnímu nasazení v Terezíně.

Děti: Nežidovské děti nemohou býti vzaty ssebou. Tyto děti mohou zůstat v bytě v opatrování příbuzných nebo známých, nebo mohou býti dány k příbuzným nebo známým smíšeným manželstvím, nebo do veřejných sociálních institucí. Židovské děti musí být vzaty ssebou do Terezína.

ly neshody a hádky. Dívky chtěly situaci změnit a začaly se scházet na zvláštních setkáních – siškách (sichá = hebrejsky porada). Plánovaly změny života v heimu, vymyslely si pro sebe stejnokroje - bílé chlapecké košile s odznakem, modré skládané sukně a modré nebo černé rádiovky. Začaly hledat více společné činnosti. Hlavní duší všech změn byla Pavla Seinerová. Nápad zaujal i opatrovnice, které s ním dívky seznámily, a ty jim pomohly založit 1. 4. 1943 **Maagal**. Hebrejský výraz znamená „kruh“ a „dokonalost“. Dívky se chtěly cítit důležité a odlišné od ostatních. Maagal měl být znamením harmonie a spolupráce. Opa-

trovnice zase v Maagalu viděly zlepšení vztahů na pokoji 28 a větší disciplínu, proto ho všemožně podporovaly. Dívky si na nápěv písně Ej, padá, padá rosička složily vlastní hymnu, vyrobily vlajku. 2. 4. 1943 zahajovaly sišku poprvé ve stejnokrojích. Na košilích měly vyšita písmena VVBN. Zamenalo to: „Věříš mi – věřím ti, víš a vím, buď jak buď, nezradíš – nezradím“. Zvolily si vlastní parlament, sněmovnu dvou tříd – dolní a horní. Opatrovnice se staly ministryněmi. Volby do Maagalu se konaly každý měsíc. Kdo získal ve volbách 15 hlasů, stal se členem dolní třídy. Kdo byl zvolen dvakrát po sobě, je členem horní

třídy. Prvními poslankyněmi byly Pavla Seinerová a Eva Landová. O všem, co se na pokoji 28 nadále dělo, rozhodoval Maagal spolu s opatrovnice.

Když po několika říjnových transportech v roce 1944 zůstaly na pokoji 28 jen čtyři dívky, rozstříhly vlajku na 4 části a slíbily si, že se po válce zase společně sejdou a vlajku znovu spojí. Nakonec svou část uchovala jen jedna z nich, Anna Flachová (Flaška). Po mnoha letech byla vyrobena podle původního zbytku nová vlajka Maagalu.

Anna Hanusová-Flachová ukazuje repliku vlajky organizace Maagal

Vlajka organizace Maagal byla rozdělena na čtyři díly, zchoval se pouze pravý dolní.